

ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Исламдин тарсариз школада чка авани?

Муслимат Баканова,
журналист

18-мартдиз Дагъустандин республиканский библиотекада «ТВ-Чиркей» телекомпанияди газурнавай «Чи Дагъустан» твар ганвай кинофильмдин презентация кыле фена. Ам юкьван школайра исламдин тарсар тунин месэлайриз талукьарнавайди тир.

Фильмдал зегьмет члугурбури

тив яз, яни тарсарилай гуьгьуьниз башламишиз жеда. Закондани гьа икI лугъузва. И кардани диде-бубайри инициатива кьалурна кланда.

Рикел хкин, 1997-йисан 30-декабрдиз РД-дин НС-ди кьабулай «Намусдинни диндин азадвилкай ва диндин организацирин гьакьиндай» кьабулнавай законда ихьтин гафар ава (п.3, ст.7): «Диде-бубайрин тлалабуналди, государственной ва муниципальной образователь-

адан сюжетда Ингушетия Республика мисал яз, яни ана школайра исламдин тарсар тухузвайвал кьалурзава. И квалала ина башламишна саки ругуд йис хьанва. Нетижаяр гьихьтин бур я? Аялар тарсарай агакьун хкаж хьанва, школьникрин арада папрусар члугвадай бур амач. Школьникири чпи хиве кьазвайвал, исламдин тарсар абур патал лап клани тарсуниз элкьенва.

Фильмдиз килигун ва ам гьалун патал библиотекадиз государстводин ва общественный организацирин векилар, меркездин са бязи вузрин векилар атанвай.

РД-дин Гьукуматдин динрин рекьай Комитетдин председателдин заместитель Кь.Ханбабаеван рахунри залдал чан гьана. Ада малумар авурвал, чун светский обществода яшамаш жезва, чина динни государстводивай чара авунва. Гьаниз килигна, исламдин тарсар школайра туникай гьич ихтилат авуна виже кьведач.

РД-дин Муфтийдин куьмекчи М.Султанмегьамедова кватI хьанвай бур гьавурда турвал, эгер алай макьамда школада диндин тарсар чарасуз предмет хьиз тваз жез тахьайтлани, чавай абур факультатив

ный учрежденийра клелзавай аяларин чпин ихтиярар аваз кьалурнавай учрежденийрин администрацийри чкадин самоуправлениедин талукь тир органдихь галаз меслят хьана диндин организацири образовательный программадилай кьечяй аялриз диндин тарсар гудай мумкинвал гузва».

Хейлин рахайбуру кьейд авурвал, кье Дагъустандин вузра религиоведение, гьа виликдай хьиз, атеизмадин бинедаллаз гузва. Идахь галаз сад хьиз студентриз диндин теорияни гун лазим я.

Шад жедай кар ам хьана хьи, гьалзавай месэлада жегьилрини иштиракна. Абурун фикирдалди, школада диндин тарсар тун лап чарасуз кар я. Бес диндин асул-дибар чир тахьун сеbeb яз тушни тамариз вагьабитри жегьилар ялзавайди?

Кье 90% мусурманар яшамаш жезвай дагъустандин халкьар тупламишзавай фактор Ислам я. Гьаниз килигна чаз адан тарих ва культура чир хьун чарасуз кар я.

Кьуд сятда гьалай месэладин нетижа ам хьани хьи, анал РД-дин образованидин министрстводиз Эвер гун кьабулна. Ам и мукьварал СМИ-ра чапдайвал я.

ЯтIа исламдин тарсар тухуда

РД-дин Президент Муху Алиева школайра православиедин дибар чирдай тарсар тунин мумкинвили ва армияда православияди мягькем чка кьуни вичик кьалабулукь кутазвайди мулумарна.

«Россиядин армиядиз гьар йисуз 17 агьзур призывник рекье гьатзава. Федерацидин маса субъектрихь галаз гекьигаила, им лап еке рекьем я. Арадал атанвай гьалда гьабуроз вуч авун лазим я?»- суал эцигна Дагъустандин Президентди исламдин культурадин, илимдин ва образованидин Фондуни попечительский советдин заседанидал авур вичин рахунра.

«Дагъустандин школайра диндин тарсар гьикI тухуда, - давамарна М.Алиева. - Ина православиядин тарсар тухуз тежедайди виридаз чизва. ГьакI хьайила, исламдин тарсар гуда!»

www.islamrf.ru

ТАРИХДИЗ СИЯГЪАТ

Вагьабизм квелай башламиш жезвайди я?

Эвел 2- нумрада

Гьа ксари «Ислам ми хьи хьувунин» фикирдин, Исламдин пак ивирриз, Пайгамбардиз вичизни гьуьрмет авуникай кьил кьакьудунин фикирдин тереф хвена. >>> 4

НУМРАДА:

2 **Дуьз рекьин звел**
Даस्ताмаз кьачунин эдеблувал

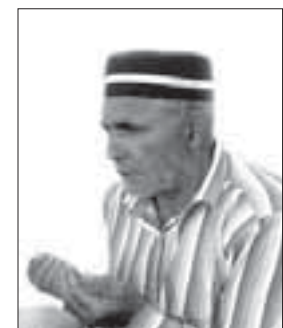
3 **Зинавал**
Махачкьаладин Кьилин Джумья-мисклинда авур вяз-насигьат

6 **Гьар са кардихь вичин вахт ава**
«Побуждение внять призыву Корана» ктабдай

7 **ЭДЕБИЯТ**

ХАБАРАР

Чандиз

къаст авуна

7-мартдиз, жуьмядин югъуз, тахминан йифен сятдин кљуьдан зура Хасавюрт шегъерда малум тушир ксари Дагестанская куьчеда авай мисклиндин имам Мегъамед Гебекован чандиз къаст ийиз клан хъана. Бандитри нянихъ вичин кваллиз хтай имамдиз гуьлле гана. И карни адан хизиндин вилик хъана. Гуьгъуьнай имамдин бедендай муьжуьд гуьлле жагъана.

Тахсиркарривай чкадилаи катна чуьнуьх жез алакьна. Силисдин группади кваллахзава. Гебеков вагъабизмдин идеологиядиз гъамиша акси яз экъечизавай кас я. Алай вахтунда ам дегиш тежер гьалда аваз больницада ава.

Цийи медресе

Рабиу-ль-авваль вацра Махачкъалада ракъун рекъин вокзалдин майдандал цийи медресе ахъаюнун мярекат къиле фена. Медресадиз алим Сейфулла-къади Башларован твар ганва. Къейд авун лазим я хьи, медреседи кваллахиз саки са варз я. Межлис ина клелзавай мутааллимрин куьмек аваз къиле фена. Абуру сифтени-сифте къилдин программа туькљуьрна. Межлисдал Пайгъамбардикай ❸, адан женгинин юлдашрикай гегъенш суьгъбетар авуна, мусурманрин уьмуьрдай гъевчи сценкаяр къалурна.

Мярекатдин эхирдай мавлид клелна.

Нетижаяр

къуна

Мартдин вацра ДУМД-дин гъаждин отделда 2008-йисан гъаждин ва гъаждиз къуллугъ ийизвай ксарин кваллахдин нетижаяр къуна.

Отделдин начальник Агъмад-гъажи Мегъамедова вичин рахунар Аллагъдиз шукур авунилай башламишна. Гъаждиз къуллугъ авун чун патал еке жавабдарвал я. Гъа са вахтунда гъажияр патал им еке имтигъанни я. Гъаж дуьз хъун патал гзаф истемешунар къилиз акъудна кланзава.

Гъайиф хьи, са бязи дагъустан-вияр Меккедиз турпутевкадай ял ядайбур хъиз физва.

Гъаждиз къуллугъ ийизвай ксарин кваллахдикай лагъайтла, давамарна А.Мегъамедова, и кардани чеб лап хъсан патахъай къалурай-бурни, чпин везифаяр къилиз акъуд тахъайбурни ава. Амма санлай къачурла, вирида са механизмди хъиз кваллахна.

Гъаждин къилин месэла Иорданиядай физвай авиарейсар энгел авун хъана. И кардани чи са тахсирни авач.

Эхирдай Агъмад-гъажиди кватл хъанвайбуруз къведай йисуз гъаждиз къуллугъ авунин кваллах хъсан авуниз эвер гана.

ИСЛАМДИН ЖАВАГЪИРАР

Имам АЛ-ГЪАЗАЛИ

Эвел алатай нумрайра

Ви игътияж тамамарна, ми-хъивал къачурдалай къулухъ, сивак рикелай алудмир, гъакъикъатда, «...сивакди сарар ми-хьи ийизва, адалди вуна ви рабби рази ийизва, шайтлан – ажугълу».

«Сивак ишлемишиз авур капл ам галачиз авур пудкъанни цюд куплунлай артух я».

Абу Гъуреиради, рази хъурай адалай Аллагъ, хабар гузва, Расуллагъди ❸ лагъана: «Эгер зи умметдиз залан туширтла, за абуруз гъар са куплунин вилик сивак ишлемишун эмир ийидай».

Ахпа дастамаз къачун патал са къакъан чкадал, вахъ цин стлалар галуьк тийирвал, къибледиз чин гана ацуьк ва лагъ:

«Бисми-л-Лягъи-р-рахлмани-р-рахлим, рабби аузу бика мин гъамазати-ш-шайтанинни ва аузу бика рабби ан яхлдуруни».

«Мергъаметлу ва регъимлу Аллагъдин тварцелди, я рабби, Валди за шайтланрин футфачивиликай ва абур заз мукъва хъуникай игътиятвал ийизва».

Яд авай къапона гъилер твадалди вилик абур пуд сеферда чуьхуьх ва лагъ:

«Аллагъумма инни асалука-ль-юмна ва-ль-бараката ва аузу бика мина-ш-шуьми вал-ль-гъалакати».

«Я Аллагъ, за Ваз тавакъу ийизва, заз хушбахтвал ва берекат це, зун бедбахтвиликай ва гъелек хъуникай хуьх».

Чин чуьхуьдалди вилик дастамаз къачунин ва я капл гъахъ хъунин ният ая.

Дикъетвал ая, вуна ният авуна, ахпа тадиз чин чуьхуьдайвал, ниятдинни чин чуьхуьнин арада хейлин вахт тахъуй, я ният авун ви рикелай алат тавурай, тахъайтла ви дастамаз батлул жеда.

Са капаш яд сиве къачу, а яд пуд сеферда сиве экъуьра, яд туьтуьниз агакъдайвал ая, анжах сив хуьзвай йикъара, тутуьна яд экъуьрдайла, мукъаятвал авуна кланда ва лагъ:

«Аллагъумма аинни аля тилъвати китабика ва касрати-з-зикри ляка, ва сабитни би-ль-къавли-с-сабити фи-ль-хляти-д-дунья ва фи-ль-ахирати».

«Я Аллагъ, Ви Ктаб клелиз, Ваз мукъвал-мукъвал зикир ийиз зун гъевеслу ая, мягъкем келимадал (шагъада – тарж.) зун дуньядин уьмуьрда ва эхиратда мягъкемара».

Ахпа ви капашдиз яд къачуна пуд сеферда нериз яд фитина ва пуд сеферда ишиз нер ми-хъа, нериз яд фитиндайла лагъ:

«Аллагъумма арихлани раихлата-ль-джаннати ва анта анни рад»

«Я Аллагъ, Вун залай рази яз, заз Женнетдин ни члугвадай мумкинвал це».

Нер ишдайла лагъ:

«Аллагъумма инни аузу бика мин раваихли-н-нари ва суи-д-дари».

«Я Аллагъ, Валди за жегъеннемдин

Дуьз рекъин эвел

Дастамаз къачунин эдеблувал

яларикай ва нагъакъан квалликай игътиятвал ийизва».

Ахпа са капаш цив ви чин, пелен къилелай ченедин кланик къван яргъивилихъди ва са япалай муькуь япахъ къван гъаркъуьвилихъди чуьхуьх, яд япун къилинни пелен къерех тир чкадиз (дишегълийри анай чиниз къезвай чларар акъудда) агакъдайвал ая. Члар экъечизавай къуд чкадиз яд агакъара: рцламриз, спелриз, клаклариз, чурудин къилериз (къвечел чуру).

Къери чуру экъечизавай хамуниз яд агакъарун герек я, чуру къалинди яз

къилер сад-садав агуда ва къилел, пелез мукъва яз эцигна, къамухъ твах ва сифтегъан чкадал гуьцлюьз хкваш, им са сеферда къиливай гуьцлун я. Къежей гъилер къиливай пуд сеферда гуьцл, маса чуьхуьзвай чкаярни гъакл пуд сеферда чуьхуьх, ва лагъ:

«Аллагъумма гъашшини би-рахматика ва анзил 'аляйя мин баракатика ва азиллани тахтла зылли 'аршика, явма ля зылла илля зыллука. Аллагъумма гларрим ша'ри ва башари 'аля-ннар».

«Я Аллагъ, Ви шафакъатдал зун клева, зун Ви берекатдик кутур, а

хъайитла -ваь, чин чуьхуьдайла лагъ:

«Аллагъумма байид ваджъи би-нурика явма табяд вуджугъу авлияка, ва ля тусаввид ваджъи би-зулюматика явма тасвадду вуджугъу аьдаика»

«Я Аллагъ, а юкъуз, Ви нурди Ваз мукъва тирбурун чинра бахтлубурун ранг твадайла, зи чинин рангни бахтлудан чинин ранг хуьй, Ви мичди ви душманрин чинар чулавардайла (зурба гъам-хажалат себеб яз – тарж.), Вуна зи чин чулавардиз ямир».

Чин чуьхуьдайла, ви къалин чуру тупларалди эвягъиз рикелай алудмир. Жуван эрчи, ахпа чапла гъилер къуьнтерни галаз чуьхуьх, гъакъикъатда, дастамаз къачудайла, чуьхуьзвай чкаяр женнетдин безекралди безетмишда, эрчи гъил чуьхуьдайла лагъ:

«Аллагъумма аьтлани китаби би-ямини ва хлсибни хлсибан ясирани».

«Я Аллагъ, зи (амалрин) ктаб заз зи эрчи патай це, Вуна къазвай гъисаб заз къезилди ая».

Чапла гъил чуьхуьдайла лагъ:

«Аллагъума инни аузу бика ан яьтлани китаби би-ш-шимали ав вараи загъри»

«Я Аллагъ, за Валди игътиятвал ийизва, Вуна заз зи ктаб чапла патай ва я зи къулухъай тагун патал».

Ахпа ви къиливай гъилер и жуьре гуьцл: къве гъилни къежирна, тупларин

юкъуз, Ви хъендилаи гъейри маса хъен авачирла, зун Ви аршдин сериндик кутур. Я Аллагъ, зи чларар ва хам жегъеннемдин цлуз гъарам ая».

Ахпа цийиз гъилер къежирна япарин къецел ва къенепатаривай и жуьреда гуьцл: къалурдай туплар япарин къене тур, кланчлал тупларин къенепатар япарин чанахърин кланерал эциг, гуьгъуьнлай туплар япаривай гуьцл ва лагъ:

«Аллагъумма-дж'ални мина-л-лязина ястами'уна-л-къавла фаяттаби'уна ахсанагъу. Аллагъумма асми'ни мунадия-л-джаннати фил-джаннати ма'а-л-абрар».

«Я Аллагъ, закай келимадиз (Къуръандин) дикъетдалди яб акалдайди ва абурукай (келимайрикай) лап хъсанбур тамамардайди ая. Я Аллагъ, заз женнетда диндар инсанрихъ галаз санал женнетдин чавушдихъ яб акалдай мумкинвал це».

Ахпа ви гардандивай къежей гъилер гуьцл ва лагъ:

«Аллагъумма фукка ракъабати мина-н-нари ва а'узу бика мина-с-саясили ва-л-агъали».

«Я Аллагъ, зи гардан жегъеннемдин цлукай хуьх ва Валди за (жегъеннемдин) къандалрикай ва зунжуррикай игътиятвал ийизва».

Къатл ама

Араб члалай таржума авурди Тажуддин-гъажи КЪАЗИБЕГОВ Я

ЖУЪМЯ ЙИКЪАН ВЯЗ – НАСИГЪАТ

Вири вахтара чѐхи бедбахтвилерин себебар инсанрин гунагъар яз хъанва. Тарихди чаз къалурзавайвал, еке дявевар, вулканар акъатун ва маса бедбахтвилер анжах инсандин гунагърихъ галаз алакъалу я.

Аллагъ-Таалади Къуръанда лугъузва (мана): “Эгер Чна са гъихътин ятлани буллухвал авай шегъердин агъалийривай Аллагъдиз муьтлуьгъ хъун ва Чи векилрин (пайгъамбаррин) гафариз яб гун истемишнаваз абуру чпин явавал (дишегълидинни эркекдин арада) давамарайла, Чна Чи гаф къилиз акъудзавай ва Чна абурун шегъер пунал къван чуклурзавай”.

Чи гъевчи республикада пис крар космосдин йигинвал аваз чиклизва. Зинавални адетдин кардиз элкъвенва, ам куьлуь надинжвилерихъ галаз сад къазва. Амма Шариатди зинавал Аллагъдиз ширк гъизвайбурухъ (гзаф Аллагъар ава лугъузвайбурухъ) ва итим рекъизвайбурухъ галаз са жергеда твазва, ам еке гунагъ я.

Къуръанда лагъанва (мана): “Аллагъ тек я лугъузвайбуру, Аллагъди къадагъа эцигнавай чарадан умуьрдизни къаст ийидач ва зинавал ийидач. Ни ихътин гунагъар авуртла, абуруз бала гуда”.

Чара дишегълидиз килигун ва адахъ галаз текдиз амуькун къадагъа авунвай кар я. Зинавал - им ахътин гунагъ я хъи, ада обществодал экономикадин ва маса рекъерай бедбахтвал гъизва. Эвелимжи, ада хизадин арада къал-макъал твазва. Хизан - им обществодин са гъуьжре я. Общество, купол дестекрал акъваздайди хъиз, гъадал акъвазнава. Хизан чклайла экономикадин бедбахтвилерин къадарни артух жезва. Гъикл лагъайтла, нетижада зинавал авуна хайи аялрин къадар артух жеда, ибур гележегда мумкин тир тахсиркарар, къагъбевар, наркоманар ва итимар рекъидайбуру я. Инсанриз чпин тухум, чеб гъинай туьретмиш хъайиди ятла чизмач. Са къадар йисарилай и крари еке бедбахтвилер арадал гъида.

Къуръанда лагъанва (мана): “Зинаваликай яргъа хъухъ, ам угъраш кар я”.

Шариатдин къанунралди, эвленмиш хъанвай кас ва я гъуьлуьк галай дишегъли зинавилел машгъл яз хъайитла, абуру гъупа гъатдай къван екевал авай къванералди яна рекъида.

Къуръанда лагъанва (мана): “Зинавалзавай итимни, дишегълини виш сеферда къирмаждив ягъа. Эгер куьн Аллагъдихъ ва Къияматдин Йикъахъ ягъазватла, Аллагъдин Диндал

алаз абурун язух члугвамир. Зинавалзавабуруз жаза гудайла, къуй са шумуд динэгълиди шагъидвал авурай”.

За общество а жуьреда сагъар хъувуниз эвер гузвайди туш. Жаза гудалди вилик, Шариатди къуд шагъиддивай зинавал авунвайди субут авун тлалабзава.

Зинавал авунвай касдин эдеб, чин квахъзава, ада тапарар ийиз башламишзава, вучиз лагъайтла адан иман ва гъадахъ галаз санал дуьз инсандин къилихни квахъзава.

Гъадисда лагъанва: “Иман (гъакъикъатдин дин) - им Аллагъди динэгъли къевза-

Вири вахтара чѐхи бедбахтвилерин себебар инсанрин гунагъар яз хъанва. Тарихди чаз къалурзавайвал, еке дявевар, вулканар акъатун ва маса бедбахтвилер анжах инсандин гунагърихъ галаз алакъалу я.

вай либасар я. Зинавал авурла а парталар алатзава, анжах туба авуртла, абуру элкъвена хкъвезва”.

Маса гъадисда лагъанва: “Зинавал ийизвай касди а кар ийидач, эгер ам Аллагъдихъ ягъунвай кас яз хъайитла”.

Аллагъдиз инсандин руьгъ Къабедилайни багъа я. Итим къейи ва я зинавал авур гунагъ Къябе чуклурай гунагъдилайни чѐхиди я.

Гъадисул къудсида лагъанва: “За, Аллагъди, рекъелай алатнавайбуру тергзава, зинавалзавайбуру кесибвиллиз элкъуьрзава. Эгер гзаф девлетлуьз зинавалзавайбурукай куьне хабар къуртла, абуру маса жуьрединбуру я, маса инсанар я, абуру Жегъеннемдин цла кудайбуру я”.

Зинавили хизанда къал твазва. Гъатта тимил шаклувилини чара хъуниз рехъ гуда. Къияматдин юкъуз и гунагъдиз къевелай жаза гуда.

Пайгъамбарди ﷺ лугъуз-

ва: “Зун са сеферда Джабраилни Михаил галаз са еке пичинин патав фена. Пичинин клукл гуьтлуьди тир, амма клан гъаркъуьди. За а пичина авай инсанар вужар я лагъана хабар къуна. Заз жаваб гана: и ксари дуьньяда амаз зинавал авурди я, ва Къияматдин йикъалди абуру гъа и пичина жеда”.

Гъакни Пайгъамбарди ﷺ лагъана: “Зинавал авур ксарикай къвезвай ниди Женнетдани Жегъеннемда авай ксар гъелек ийида. Гъатта абуру акъвазнавай чкадикайни эхи ийиз тежедай хътин ни чиклида”.

Исламда итимдиз вичиз некагъ къвен тийизвайбурулай гъейри амай дишегълирихъ галаз са къвале акъвазиз ихтияр авач.

Пайгъамбарди ﷺ лугъузва: “Аллагъдихъни Къияматдин йикъахъ иннанмиш инсан са члавузни чара дишегълидихъ

галаз, эгер адахъ магърам галачиз хъайитла, са къвале акъваздач”.

Итимни дишегъли къвед авайла, абурун арада пуд лагъайди - иблис жеда. Эгер абуру гъич са затни тавуна, гъакл сад-садаз килигайтлани, гъамни еке гунагъдай къазва.

Дишегълидиз вичин гъуьлуьн муькьвабурухъ (адан стхадихъ, адан имидин гададихъ) галазни текдиз амуькьдай эхтияр авач, вучиз лагъайтла, инсанриз и кар фитнеяр авун патал багъна жеда. Идани итимни паб сад-садавай чара хъунал гъун мумкин я.

Пайгъамбарди ﷺ лагъанва: “Дишегъли авай чкадиз гъахуникай муькьаят хъухъ”. Адан женгинин юлдашрикай сада хабар къуна: “Гъуьлуьн муькьва-къилийрин гъакъиндай вуч лугъуз жеда?” Пайгъамбарди ﷺ жаваб гана: “Гъуьлуьн муькьва-къилияр халисан къиникъ лагъай чал я”.

Аврат къалурунни гунагъ

ЗИНАВАЛ

Махачкъаладин Къилин Джумья-мисклинда авур вяз-насигъат

я. Эркекар патал аврат пицинилай башламишна метлерал къведалди авай ара я. Дишегълийрин лагъайтла, чинилайни къве капашдилай гъейри вири беден акатзава. Чи йикъара гзаф дишегълияр куьчейриз саки къецила экъечизава. Им чи обществодин виридалайни еке рехнейрикай сад я. Ахътин дишегълийри чпел эркекрин фикир желбзава ва гъа идалди гунагъ авуниз рехъ гузва. Дишегълидиз ахътин либасар алаз итимрихъ галаз галуькун мумкин тир чкайра (автобусра, маршрут-кайра ва мсб.) пайда жез къадагъа я. Гъакни дишегълидиз бедендал алклай ва я и патай а пад аквазвай партал алуькун къадагъа я.

Пайгъамбарди ﷺ лагъанва: “Чпел парталар алай ва гъа са вахтунда къецил тир (яни и патай а пад аквазвай партал алай) и пад а пад ягъиз къекъвез итимар чпел желбзавай дишегълияр жегъеннемдин агълияр я”.

Къе вири Европадин ва Рагъаклидай патан модельерри дишегълидин беден клеви тийидай, ада вичел инсанрин фикир желбдай парталар цваз чалишмиш жезва. Чпин рушарал ахътин парталар алуьклайла гъич са диде-бубадини а руш куьчедай фидайла ва я къвалахал алайла итимри (чпихъ клеви иман авачирбурулай гъейри) адал алай парталар чпин вилералди хутлунзавайдакай гъич фикирни ийизвач. Аврат ачух авуни зинавал арадал гъун мумкин я, гъавилляй ам (яни аврат клеви тавун) гъарам кар я.

Гъуьрметлу стхаяр! Риклик къалабулух кутазвай мад са кар ава. Гъахъни таб, писдини хъсанди какахънавай девирда гъар са мусурмандиз дуьз рехъ хкъгъун чир хъун лазим я. Заз чпиз саунаяр лугъузвай заведенийрикай ихтилат ийиз кланзава. Сауна им беден миьхи, адан сагъламвал генаи хъсанарун патал физвай чка я. Исламдини инсанриз чпин сагъламвал ва миьхивал хуьниз эвер гузва. Имам Гъазалидини вичин ктабрикай сада саунаяр (парнойриз) фидай къайдайрикай кхъизва. Саунаяр табиинарни (асгъабрилай алатайла къвезвай несил) кваз фидай.

Къе лагъайтла, шегъерда

сагъламвал туькьуьрун патал фидай гъич са саунани авач. Белки, ава жеде. Анжах заз ахътинбуру чидач. Кар анал атанва хъи, “сауна” лугъудай гафунни вичи дуьз рекъел алай инсандик кичи кутазва. Гъич са кас патални саунаяр вуч затлар ятла къе сир туш. Дуьз рекъел алай инсан ахътин чкадиз финни дуьз туш. Чна Америкадин, Израилдин товарар байкот авуниз (маса къачун тавуниз) эвер гузва. Гъа са вахтунда яваш-яваш агатзавай маса еке бедбахтвал чна риклелай ракъурзава.

Махачкъаладин гъар са районда 30-далай гзаф саунаяр ава. Къе чна и саунаяр байкот авуна кланда. Белки абурун иесийриз ана жезвай крарикай хабарни авач жеде. Гъакни хъун мумкин я, вучиз лагъайтла, абуру фикирзавайди анжах къачузвай къазанжидикай я. Заз абурухъ элкъвена лугъуз кланзава: куьне обществодиз гъихътин зарар гузватла куьне гъич фикирни ийизвач. Са гъинай ятлани бомба жагъайла ва я теракт хъайила, чна вирида и кар вериверд ийида. Амма саунаяр лагъайтла, геждалди хъиткъин тийидай бомбадиз тешпигъ я. Куь аялрин хатурдай хъайитлани куь саунайра авай къайдадиз килиг.

Гзаф ресторани, йифен клубри экуьналди къвалахзава. Абуру зинавал ийидай, ички хъвадай ва маса гъевчи ва чѐхи гунагъар ийидай махсус чкайриз элкъвенва.

Гзафбуру чпин дараматар ихътин заведенияр патал арендадиз вуьгузва. Ана жезвай крарикай хабар аваз-аваз абуру кисна акъвазнава. Кисна акъвазнава, вучиз лагъайтла, чѐхи къазанжияр къачузва. Анжах Къияматдин юкъуз абуру гъа зинавал авурбурулай къве сеферда гзаф жаза гуда. А край абуру Аллагъ-Тааладин вилик жавабда акъвазда.

Гъуьрметлу стхаяр! Риклин сидкъидай туба авун ва дуьз рекъел хтун - им чаз амайни амачир са чара я. Вучиз лагъайтла, чи сивер къевдай ва чи беденри чна авур гъар са гъерекетдикай лугъудай вахт яргъал алач.

Къуй Аллагъди чаз дуьз рекъелай алат тийидайвал клеви иман гурай! Амин!

ТАРИХДИЗ СИЯГЪАТ

1 ◀◀

Инсанрин имандиз зарар гузвай ва абур ислягъвилик, динжвилик ва хатасузвилик кутазвай умудрикай магърумзавай и хел Исламдиз аксидаз элкъвена. Идалайни гъейри, и хиле мусурманар чеб гъакъикъи рекъел алайдахъ ва чпиз чирвилер гузвай муаллим гъакъикъиди тирдахъ инанмишвиликай магърумзавай. Ибн Абдул-Вагъабан члехи муаллим хъайи Мугъаммад Ибн Сулеймана, адахъ элкъвена, кхъенай: «Я Ибн Абдул-Вагъаб, за ваз Аллагъдин гъасретдай жуван инанмишвилер, раиж тавуна, жуван рикле хуън ва мусурманрин намусдик хлун тавун меслятзава. Эгер абурукай са ни ятлани Аллагъдин Къаст авачиз пак ксар ва Пайгъамбарар рикел гъуни риклик квай крар кылиз акъатунал гъизва лугъузватла, ик! ягълмиш хъанвай кас кардин гъакъикъатдин гъавурда тур. Эгер а касди Аллагъдихъ Адан карда иштиракзавайбур авайди яз къалурини патахъай клевивалзаватла, анжах гъадаз вичиз кафир лагъ. Вири мусур-манриз ак! лугъумир, вучиз лагъайтла лап члехи пай мусурманар физвай дуъз рекъелай элячйнавайди гъа вун я ва члехи паюни кунвай рекъелай къерехдихъ элячйнавай касдиз кафир лугъун дуъз жеда, вучиз лагъайтла ам имандал алайбурун рекъе аваз физвач».

ГУЖ ГЪАЛИБ АБУНИН
АДЕТ

Гъа вахтунда Османский империя къенепата арадал атанвай чуърукри зайифарнавай пачагълугъ тир. Султанар са-сад дегиш жезвай, къунши пачагълугърихъ галаз дявээр кыле физвай. Гъа и девирда вагъабизмдин

Вагъабизм квелай
башламиш жезвайди я?

политический сенгерар мягъкем хъана.

Вагъабизмдин политический тарих чапхунчивилелай - централизованнавай государство зайифарун патал жонг члугунилай башламиш хъана. Вагъабитар гъужумдиз фена. Абурун басрухдин сифтегъанкъурбандИемендикайхъана. Абуру чпи кунвай мулкара яшамиш жезвай мусурман агъалияр гъужуналди вагъабитриз элкъуъриз хъана. Абуру Исламдин инсанпересвиле диб (маса динрал амалзавайбуруз басрух тагун, Аллагъ Сад тирди, гуж гъалиб тавуна, вяз авун) зайифарзавай. Гуъгъунлай вагъабитри Меккадин ва Мединадин патарив гъай чкайра яшамиш жезвай тайифайрин арада чпин таблигъат тухузхъана. Ишегъерризвагъабизмдин эмис-сарар ракъурзавай. Вучиз ракъурзавай лагъайтла, вагъабитриз мусурманрин машгъур алимри чпин тереф гъар гъик! авуртлани хуъдайвал ийиз кланзавай. И карни вагъабитри чпин сиясатдин месэлаяр гъялун патал ийизвайди тир. Тарихда Мекка ва Медина шегъерар Мугъаммад Пайгъамбардин крарихъ ва тварцихъ галаз лап сихдаказ алакълу я. Меккадин ва Мединадин агъалийрин арада чпин таъсир артухаруни абуруз мусурман диндал амалзавай вири улкъвейра идеологиядин жигъетдай чпин тереф хуъдай хътин шартлар яратмишзавай. Гъа идалди Исламдин марифатдин мад са дибдиз (Мугъаммад

Пайгъамбардиз гъуърмет авун ва адав мегърибанвилелди эгечлун) еке зиян гузвай. Меккадани Мединада вагъабитри тухузвай кваллахдиз мусурман жамаатдин патай жаваб яз суддин кърар акъудна. Ана вагъабитрин фикиррихъ галаз шерик ксар, вагъабитар чебни мунафикъар яз гъисабун, шегъерда авай вагъабитрин векилар дустагъ авун лазим тирди къалурнавай. Вичин гъукумдарри вагъабизмдин идеологдин тереф хвейи Ад-Дария вилайтдин вири агъалийриз Гъаждал фин ва Меккадиз гъахъун къадагъа авунай. И кърар Мекка вич 1745-йисуз рагъметдиз феи шериф Магъсуд Ибн Сайда идара ийизвай вахтунда къабулна. Вагъабитриз талукъ яз жазаяр гуни сифтегъан серенжемар къабулун, гъакъни вагъабизмдин идеологиядин дибар Исламдихъ галаз къан тийизвайбур тирди тестикъарун и политический ва диндин деятелдин тварцихъ галаз алакълу я. Дугъриданни, Меккадин ва Мединадин пак чкайриз фин - им вагъабитар патал Гъаждин пак везифаяр кылиз акъудун ваъ, чпин идеология пропаганда авунин мумкинвал я. Чпин гъерезлу политический мурад ар кылиз акъудун патал абуру зияратчийрин арада фашал фикирар чукурунин рекъелди дингъелияр Аллагъдин рекъелай алудунин чалишмишвилер авуна. Гъа и члавуз абуру Гъаждал фенвай мусурманрин риклера Халикъдиз талукъ

яз мадни зурбадаказ артух жезвай кланивилин руъгъдин къуватдикай менфят къачуз хъана. Мусурманрин пак чкайриз атайла, абуру ийизвай яланчивал квекай ибарат я лагъайтла, вагъабитри чпи а пак чкайриз ибадат авун пислемешиз хъана. И ва маса себебар аваз абуруз Меккадиз гъахъун къадагъа авуна.

Ислягъвилин рекъелди чпин ниятар кылиз акъудуникай умуд атлай вагъабитри 1785-йисуз Меккадин къаюмвилик квай тайифайрал гъужумна, гъа идалди абурулай чпин граждана хуън патал майдандиз экъечлай Меккадин гъукумдарар женгинин гъерекатрик кутаз алакълуна. Аравияда политикадин ва экономикадин жигъетдай арадал атанвай муракаб гълари ахътин чкадал гъана хъи, са бязи тайифайри вагъабитрин тереф хуъз башламишна. Абуруз, вагъабитрихъ галаз санал кваллахуник хев кутун тавуртла, чпиз зулумар аву-нихъай кичезвай, бязи тайифаяр лагъайтла, чеб гъакъидихъ маса къачунал рази хъана. Ик!, месела, вагъабитри Ат-Таиф шегъер элкъуърна гълкъада туна. Гуъгъунлай лагъайтла, и шегъердиз гъахъай абуру анин вири агъалияр къирмишна. Шегъер харапайриз элкъвенавай. Ам михъиз тараш-парашна.

Къатла ама

Меккадин муфтий
Зайни ДАХЛЯНИ.

Рерайтер - Тайиба ХИЗРИЕВА

Къуръан – Мугъаммад Пайгъамбардин муъжизат я

Пайгъамбардин крарикай инсанриз чизва. Адан виридалайни члехи аламат Пак Къуръан я. Ам вичин мана аваз, гъарфаралди, герек гъерекаяр алаз, клел-кхъин тейижир Мугъаммад Пайгъамбардиз Аллагъдин патай ракъурнавайди я. Къуръандин гъатта виридалайни куъруъ суради лап виридалайни иер гафар чидайбур гъейранарнай. Амай пайгъамбардин муъжизатар абур къейидалай гуъгъуниз акъваз хъанай. Месела, Мусса пайгъамбардин клеклес, Иса пайгъамбарди къейибурал чан хкун. Къуръандин аламатар лагъайтла, Мугъаммад Пайгъамбар къейидалай гуъгъунизни акъваз жезвач, ам Къияматдин йикълалди давам жеда.

Пайгъамбардин буйругъдалди Къуръандин текст гъеле адал чан аламаз кхъенвайди тир. Амма Къуръандин вири чарар сана кватна-вачир, гъик! лагъайтла, эхирмижи аят

ракъурна алатнавайди тек клуъд югъ тир, гъадалай гуъгъуниз Пайгъамбар къи и дуньядай фена.

Аллагъдин Пайгъамбардихъ «куттабу-ль-вагъи» лугъудай женгинин юлдашар авай, яни кхъизвай ксар. Абурун къадар 42 касдив агакъ-

навай. Ибн Касира «Аль-Бидая ва-н-нигъая» ктабда (5-т., 353-369 чч.) абурун тварар къазва. Абурун арадай виридалайни твар-ван авайбур Абубакр, Умар, Усман, Али, Амир бин Фугъайрат, Абдуллагъ бин Аркам, Убай бин Каъб, Сабат бин Кайс, Зайд бин Сабит ва масабур. Абуру Къуръан тахтайрал, тарцин чкалрал кхъизвай ва сад лагъай ктаб (оригинал) Пайгъамбардиз тунай, ахпа гъадай чпиз кхъин хъийизвай.

Къуръанда Адамалай башламишна алатай несилрикай ва Къияматдин йикълал къведалди хъжезмай крарикай лугъузва.

Ибн аль-Арабиди лагъана: «Аль-Бакъара» сурада агъзур эмир, агъзур везифа ва агъзур къиса ава. Абуру алал авур ва абур кыле тухвай кас бахтлу, кыле тухун тавур кас бахтсуз ва пашман жеда».

Аллагъ-Таалади Пак Къуръанда идалай вилик ракъурай вири пак тир

ктабрин – Инжилдин, Тавратдин ва Забурдин манаяр туна. Къуръандин вичин кылин мана лагъайтла, «Аль-Фатигъи» сурада ава.

Гъакъни жуъреба-жуъре ахтармишар кыле тухвана илимдин къене авур ачухунар авур алимриз абур 1400 йисан вилик Къуръанда лагъанваз жегъизва. И карди абур лап тажубарзава. Торонтода (Канадада) авай Университетдин эмбриологиядин ва анатомиядин профессор, «Клиническая анатомия», «Чун хадалди» ктабрин, дуньядин 8 члалалди таржума авунвай «Инсан арадал атун» ктабрин автор Кейт Мора лагъана: «1400 йисан вилик Мугъаммада краруфна аял арадал атуникай галай галайвал лагъана, алимриз лагъайтла, а кардикай анжах 30 йис идалай вилик хабар хъанвай!»

Аллагъди чун дуъз рекъел гъурай, Ада чакай Вич рази жедай луклар авурай ва чи эхир хъсан авурай! Амин.

ЖУМЯ ЙИКЪАН ВЯЗ – НАСИГЪАТ

Мусурмандиз чир хьун герек я

**Шамсудин-гъази
Абдулмуталибов**
мискиндин имам

shamsudin-a@mail.ru

Гъурметлу мусурманар!
Аллагъдин куьмекдалди
къе чна мусурмандиз вуч
чир хъана кландатла гъадакай
ихтилатда. Иншааллагъ.

Инсандин тайинвал

Пак тир Къуръанда Мергъяматлу,
Регъимлу Аллагъ-Таалади лугъузва:
«Инсанарни жинар (чинерар) За хал-
кънавайди я анжах Заз ибадат авун
патал». И дуьньяда жезвай уьмуьрда
инсанди Виридалайни Виниздаз иба-
дат авун, чилел ам Адан лайихлу векил
тирдакай ибарат я. Инсандивай вичин
хиве тунвай и зурба тир жавабдарвил-
лин везифа анжах а вахтунда къилиз
акъудиз жеда хьи, ам вич риклелди,
руьгъдалди Аллагъдиз вафаллу хъайит-
ла, Адан багъишар гъамиша дериндай
гъиссайтла, Адан эмирар къилиз акъу-
дайтла, Адан гъахълу ажуьгъдикай киче
яз хъайитла.

Виридалайни Виниз тирдан вилик
гъамиша жуван жавабдарвал гъисс
авун – им тавгъиддин, яни Аллагъ
сад тирди тестикъ авунин къилин
шартI я. Чилин сагъиб хъуниз килиг-
на Виридалайни Виниз тирдан вилик
инсандин жавабдарвал лап зурбади я.
Амай вири чан алай затларилай инсан
тамамди яз яратмишнава, адаз акъул
ганва, вич яшамаш жедай къайда ва
амалар хкъайди ихтияр ганва. И кар-
далди ам Сад тир Аллагъдин вилик вич
лайихлудаказ тухуниз мажбур жезва.
Акъул авай, камаллу инсан элкъвена
дуьньядиз килигайла адаз чир жеда
хьи, адан са шакни алачир тамам-
вал ва эхирки абур халкъ авурди Сад
тир, Къудратлу Халикъ тирдан гъа-
вурда акъада. Пак Къуръанда лагъан-
ва: «Гъакъикъатда чилер-цавар халкъ
авун, йифни-югъ дегиш хъун – им
акъул авайдаз ишара я» (3-190).

Чирвилерин къимет

Виридалайни Виниздакай киче
хъун дериндай гъиссна, риклин сидкъи-
дай Аллагъ клан хъун, Адаз гъурмет
авун, дуьм-дуьз тербиядила, клелуни-
лай, чирвилерин къадардилай ва дуь-
ньядикай хабар хъунлай аслу я. Эгер
инсандиз дибдай илмидин чирвилер
хъайитла ва а чирвилер дуьньядин гъа-
лара ишлемишиз алакъайтла ва чир-

вилерин теория уьмуьрдин практикада
ишлемишайтла, буьркъуь гъайван хъиз
клевиз акъвазункай яргъа хъайитла ва
Виридалайни Виниздаз клан хъайитла
адан къенепатан дуьнья имандин нур-
далди ишигъламишда. Акл тахъайтла
чирвилерин къимет квахъда. «Аллагъ
рикел гъаваш ва Ада куьнни рикел
гъида», - лугъузва Къуръанда.

Аллагъди гъахъвал

истемишзава

Вири чи зайиф крар ва руьгъдин
кесибвал анжах иман тахъуникай иба-
рат я. Чилин къизмишвилер, уьмуьрдин
игътияжвилер таъминарунин гуьгъуьна
гъатна, чпив гвай иман квахъайбуруз,
чеб инсанар тирди риклелай тефиниз
мажбур я. Абуру чеб гъинай атанатла
ва гъиниз физватла, вучиз и чилел ала-
тла ва чилел гъакъикъатда алаз хъунин
мана-метлеб вуч ятла фагъумна чирна
кланда.

Иикъа вад сеферда капI ийизвай
ва Виридалайни Виниз тирдан къи-
лин эмирар къилиз акъудзавай, амма
имандин ширинвал гъисс тавунвай,
инанмишвилерин тям такунвай инсан,
нубатдин куплунилай гуьгъуьниз ацукъ-

Виридалайни Виниз тирдан вилик гъамиша жуван
жавабдарвал гъисс авун – им тавгъиддин, яни Аллагъ
сад тирди тестикъ авунин къилин шартI я.

на фикир авуниз мажбур я: - «За
уьмуьрдин ва руьгъдин пропорция
дуьз тешкилнавани? – Зи къене патан
артмишвал ва эдебвал виниз хкажун
таъминардай руьгъдин ем заз авани?»
ва масабур.

Кесибвилерин рафтарвал

Чпел зегъмет акъалтнамаз къилел
къевезвай бедбахтвилер агъвалатрал
вегъез арза ийиз башламишзавай
инсанар исламди тахсирлу ийизва.
Масабурувай тIалабзавай, къевекъ-
верагвалзавай, чпин зегъметдалди
чпиз къазанмиш тийизвай инсан-
рихъ галаз ислам иллаки баришугъ
я. Пак тир МухIаммад Пайгъамбарди
ﷺ и кардин гъакъиндай икI лугъузва:
«Къевекъверагвилерин къапу ни ачухай-
тла, Аллагъди адан кесибвал мадни
артухарда». Исламди чаз чирзава хьи
инсан гъич садрани гъилер авадарна
акъваз тавуна вичин уьмуьр дегишару-
низ мажбур тирди. Къуръанда лугъуз-
ва (мана): «Иблисди кез кесибвал
хиве къазва ва буюрмишзава алчах-
вал, Аллагъди квейла гъил къачун
ва Регъим хиве къазва». МухIаммад
Пайгъамбарди ﷺ лагъана: «Кесибвал
имансузвилерин рехъ я», яни кесибдикай
гъакъикъи мусурман жедач. Винидихъ
лагъайвал, уьмуьрдин дуланажагъви-
лин шартIар пис хъайила, гъилер ава-
дарна зайиф хъуниз, жува – жуваз

гъурмет тавуниз ислам акси экъечI-
зава.

Мусурманди мугъман

къабулун

Исламдин вири жуьредин къанун-
рал асаслу яз ва мугъман къабулунал-
ди вич тухузвай тегъердал мусурман
тафаватлу я. Мугъмандиз гъурмет
авуналди мусурманди вич Аллагъдихъ
ва Эхират Йикъахъ инанмиш тирди
тестикъарзава. И кардин гъакъиндай
Расуллагъди ﷺ лагъанай: «Къуй
Аллагъдихъ ва Эхиратдин Йикъахъ вуж
инанмиш ятла, ада вичин мугъмандиз
багъиш яз гъурмет авурай». А багъиш
гъихътинди я суалдиз Пайгъамбарди
ﷺ жаваб гана: «Пуд югъ ва пуд йиф
мугъман къабулзавайди хъуй, виниз
хъайитла, садакъа хъуй».

Гъакъикъи мусурманди са куьни-
кайни киче тахъана, хабарсуз къвализ
атай мугъмандиз авай хуьрек гана
кланда. Мугъман тIуьн тагана рахку-
рунилай, вич гишила амуькун адаз
регъят я. Аллагъдин эмир къилиз акъ-
удун себеб яз, къудратлу Аллагъдин
берекат квай са касдиз гъазурнавай
хуьрек къе касдиз бес жеда, къе

туш. Абурали ада вичин гележегдин
къисмет яратмишзавайди я.

Къуръанда са шумуд чкадал хийир
ва зарар элкъвена абур авурдахъ
галукъдайди фикирдиз гъизва. «Эгер
куьне хийирдин крар ийизватла, абур
куьне жуваз ийизва, эгер куьне зарар-
дин, пис крар ийизватла, абурни куьн
патал я».

«Вуж дуьз рекъай физватла, ам вич
патал физвайди я, вуж ягъалмиш ятла,
адан ягъалмишвили анжах вичиз зиян
гуда» - лугъузва Расуллагъди ﷺ.

Хийирдин ва зарардин жавабдарчи
– инсандин руьгъ я. Ам Аллагъдивай я,
Адан клус я, ам элкъвена Адан патав
хъфида.

Мусурмандин вичин

хусуси истемишунар

Инсандин чилин уьмуьрдин жаваб-
дарвилерин идеяра ва адаз килигна гуну-
гар исламди инсан чирунин къилин хел
я. Идалди Виридалайни Винизда исте-
мишзавайди инсанди вичин уьмуьрда
вичивай вуч алакъдатла, вичин къуват
квез бес жезватла гъам я. Исламди
инсандивай вичивай алакъдай крари-
лай гъейри гъич са шейни истемишза-
вач, месела: гъунарвилер, игитвал, еке
алахъунар, жувакай жув отказ авун
ва масабур. Исламди коллективный
жавабдарвилерин принципар къабулза-
вач. Гъар сада вичин патахъай вичи
жаваб гуда, гъар са касдин руьгъдив
къилди жува авур крарин пар жеда ва
маса ксарин руьгъерин пар къадач

Исламдин илмида мусурмандиз
куьмекзавай алай аямдин хусуси исте-
мишунар къилиз акъуддай гъаф къа-
дардин къанунар ава.

Исламди чилел жезвай мусурман-
дин уьмуьр лайихлудаказ кечирмишу-
низ куьмекзава, яни инсандилай кар
алакъун, сеняткарвал, пешекарвал
чирун вине къазва ва къилди вичин
хусусият ишигъламишзава.

И чилин уьмуьр хъиз, атла дуьнья-
дин уьмуьрни рикел хъуниз инсан
мажбур я.

Гъакъикъи мусурман

Гъакъикъи мусурманди вичиз вах-
туналди зарар жез хъайитлани, гъа
вахтундани ада регъимлу амалар,
хийирдин крар авуна кланда. Дуьзвал
гвай инсанди Мергъяматлу, Регъимлу
Аллагъдин къанунар дуьзвилелди къи-
лиз акъудда, эгер гъахъсуз крари хийир
гуз хъайитла, ам а хийирдин тIямдивай
яргъа жеда.

Уьмуьрдин къилин мана жуван
Халикъдихъ галаз гуьруьш хъун патал
лайихлувилелди гъазурвал акун я.
Аллагъдин дувандикай чуьнуьх теже-
дайди гъахълу, пак инсандин риклелай
гъич садрани алатдач.

Я Аллагъ! Вахъ галаз лайихлудаказ
гуьруьш жедай чаз иман це. Ваз хуш
тир лукIварин жергеда чун тур!

Амин!

Хийир ва зарар

Инсанди хъсан ва пис крар Аллагъ
патал ва масабур патал ийизвайди

ТАРИХ

Буба АГЪМЕДОВ

Къурагъ райондин Ашарин хуър

Аuzu билЛагъи мина-ш-шайтлани раджим. БисмилЛагъи-р-рагъмани-р-рагъм! Я Сад тир Аллагъ! И пак шейхерикай кхъена гунагъар жез хъайитла, за, шейх Гъажи Абдуллагъан птул Буба Агъмедова, гъил къачун тлалабзава! Ашарин шейх Гъажи Абдуллагъан хтул, зи диде рагъмелту Магъидатан, чи Ашар хуърун динэгъли агъсакълрин сиверай пак тир шейхерикай ван хъайи суьгъбетар гуз кланзава.

Султан шейх Агъмад буба

1. Султан шейх Агъмад бубадин твар, амай шейхерив гекъигаила, фад малум я. Вичин бине Шам (Сирия) тир ам Сад Аллагъдин къадардал, вичин къисметдалди чи патарихъ акъатна. Агъсакълрин лугъунриз килигайла, рагъмелту Султан шейх Агъмад буба Дагъустандин са хуьре жемьтдин лапагар хуьдай чубан хъана. А рагъмелтуди жуьмядин капл ийиз хуьруьз мисклинди хуькведайла, гъайванриз гъарнихъ фимир лагъана буйругъна хтана. Халкъдик къалабулух

Пак шейхер ва абурун караматар

акатна - гъикл хъи а лапагар авай чуьлда жанавулар пара ава, абур суьруь тергда лугъуз гъарай-эвер акъудна. Амма шейхди мисклинда адет

тирвал жуьмядин капл авуна къежел экъечна. Къежел жемьт кватл хъанвай. Рагъмелту Султан шейх Агъмад буба лапаграл тади квачиз хъфена. Адахъ галаз лапагар гъикл хъанатла лугъуз къал хъайибурни рекъе гъатна. Чкадал агакъайла, абурмягътел хъана амукъна: абуроз лапагар вири санал векъ нез,

къерехра жанавулар къаравулар хъиз акъвазнаваз акуна. Сивел квенкл алай къал гвай иесийриз рагъмелту шейхди дуьа клелна, жанавурриз ахлад лагъайла, абур хъфей саягъ акурла тажуб хъана амукъна. Вичихъ галаз къал авур, вичел чирк вегъей и жемьтдин лапагрив ам хъфенач, ам маса хуьруьз акъатна.

2. Рагъмел хъайи Султан шейх Агъмад буба Самурдердин хуьрерикай Гъепецегъер твар алай хуьруьз акъатна. Ам салам гана хуьруьн кимел ацукъна. Амма агъсакълри лугъузвайвал, и кимел алайбуру садани адаз кваллиз атун теклифнач. Мичли хъайила, ада хуьруьн мисклин хабар къуна гъаниз йиф акъудиз фена. Жемьтдикай мичли йифиз мисклинда экв аваз акуна килигиз фейибуроз вичин тупларай нур чкиз пак Къуръан клелзавай кас акуна. Гъикълван адаз инсанри кваллиз атун теклифнатлани, ада гъа мисклинда йиф акъудна, экъунихъ винелди рекъе гъатна. Адан гуьгъуьна хъфимир лугъуз минетиз жемьт гъатна. Эхирни гуьгъуьна авай жемьтдин язух атай шейхди абуроз икл лагъана: «Заз куь алахъунар, куь зегъметар зун патал гъайиф къвезва, ингъе и рагай квез марфадин яд хуьй!» - лагъана ада вичин гъиле авай клеклец рага эцяна.

Рагай яд акъатна. Шейхди лагъана: «Гъар гъи члавуз къурагъ хъайитлани, марф къвана клан хъайила, и марфадин яд вацук акадар ая, квез булвилелди марфар жеда. Гила куьн атайвал ахлад, зун квелай нарази яз амач, Аллагъдин къадардалди квез яд хъана».

3. Рагъмел хъайи Султан шейх Агъмад бубадин ери Куьре дередин вини къиле авай Гъелхенар хъана. Агъсакълрин гафарай, ам гъана нехирбан хъана. Са нязиз хуьруьнбурукай садан кал нехирдай хтанач. Къал-макъал гваз калин иеси акъатна. Султан шейх Агъмад бубади адаз икл лагъана: «Жув ахлад, кал ви санизни фидач, ам хкведа». И гафарал магътел хъайи иеси риклик къалабулух кваз кваллиз хъфена. Хуьруьн къилихъ феи шейхдиз векъ незвай кал акуна. Ада «Я гъайван, вун вучиз нехирдикай кхечна акъвазна, ви иесидик къал ква», - лагъана. Кали инсандин члалал икл лагъана: «Зи иесиди зун стлал нек кумай къван ацазва, язух данадиз нек амукъзавач, зун данадиз бес къадар нек хун патал акъвазнавайди тир!» Шейхди кализ кваллиз хъфин буйругъна.

Султан шейх Агъмад бубадин зиярат къибледихъ элкъвена Гъелхенрин хуьруьн къакъан дуьздадал ала. Адан зияратдал къуд патухъай чпиз дарман-дава кланзавай, туьтуь-накъв суралай къачуз темягъ авайбуру къвезва. Динэгълийриз гъакъикъатда зияратдал атайла куьмекар жезва. Я Сад Аллагъ! И пак шейхдин дуьадин нурдик кваз хуьй!

Амин!

ЧИР ХЪУН ХЪСАН Я

Гъар са кардихъ вичин вахт ава

Гуьрметлу шейх

САИД-АФАНДИ АЛЬ-ЧИРКАВИ

«Побуждение внятъ призыву Корана» ктабдай

Ислеяндин йикъакай Пайгъамбарди ❶ лагъана: «И югъ алвер ийидай ва рекъиз экъечдай югъ я».

Саласадикай Пайгъамбарди ❷ лагъана: «И югъ ивидин, яни ивиар экъичай югъ я». И юкълуз Гъавадиз вацран къилер башламиш хъана; Адаман хва Каина вичин стха Авель къена; Жиржис пайгъамбар ❸ къена; Закария пайгъамбар ❹ ва адан хва Ягъя ❺ къейиди я; Муса пайгъамбардихъ ❻ инанмиш хъана лугъуз Фараонди вичин гъилибанар къена; гъа кар сеbeb яз Фараонди вичин паб Асиятни къена; гъа и юкълуз Бану Исраилри кал туклурди я. Гъаклни Мугъаммад Пайгъамбарди ❽ и юкълуз ивиар экъичун акъвазарна. Ада лагъана: «И йикъа иви акъвазариз тежедай са сят ава, гуьгъуьнлай ам акъвазар авурлани инсан рекъин мумкин я». Гъа и юкълуз Аллагъ-Таалади шейтан Женнетдай акъудна чилел ахъайна. Гъа и юкълуз Жегъеннемини халкъна (Аллагъди чун адакай хуьрай).

Гъа и юкълуз Аллагъ-Таалади Азраил малаикдиз Адаман несилдин руьгъер вахчун эмирнава. И юкълуз Аюб пайгъамбар ❻ бедбахтвилек акатна.

Пайгъамбардивай ❷ арбе йикъакай хабар къур члавуз, ада ихътин жаваб гана: «И югъ бедбахтвилерин югъ я». И юкълуз Фараон ва адан несил гъуьле батмиш хъана. Гъаклни и юкълуз Адилан, Самудан ва Салигъ пайгъамбардин ❸ несилар тергна.

Мусурманар патал, чпи гунагъкар авур гъафтедин гъи югъ хъайитлани бахтсуз ва берекатсуз югъ я.

Арбе юкълуз кикер атлун хъсан туш. Гъа и кардилаи жузам (хамунин азар) арадал атун мумкин я. Бязи алибри лугъузвайвал, арбе юкълуз азарлуьрин патав фин хъсан туш. Гъаклни арбе юкълуз, рагъдандин кплунал къведалди дуа къабулзавай са ара ава. Гъа вахтунда Пайгъамбарди ❸ вичихъ галаз женг члугъваз экъечнавай несилар патал авур дуа къабулнай.

Лугъуда хъи, арбе юкълуз башла-

мишай кар къилиз акъатда, гъаниз килигна, и юкълуз илим чириз эгечлун ва я цийи ктаб башламишуш хъсан яз гъисабзава.

Пайгъамбардивай ❸ хемис йикъакай хабар къур члавуз, ада ихътин жаваб гана: «Хемис югъ – крар къилиз акъатдай югъ я, и юкълуз гъакимрин ва ханрин патав чпин месэлая гваз фин хъсан я».

Гъа и юкълуз Ибрагъим пайгъамбар ❹ Египетдин хандин патав фена, ада Ибрагъиман мурадар къилиз акъудна ва адаз Гъажар багъишна, гуьгъуьнлай ада пайгъамбардиз Исмаил хана.

Пайгъамбардивай ❸ жуьмя йикъакай хабар къур члавуз, ада ихътин жаваб гана: «Жуьмя югъ – никъгардай югъ я». И юкълуз Адам пайгъамбар ❺ ва Гъава, Юсуф пайгъамбар ❻ ва Зулейха, Муса пайгъамбар ❽ ва Шуайб пайгъамбардин ❹ руш, Сулейман пайгъамбар ❸ ва Билкис, Мугъаммад Пайгъамбар ❸ динэгълийрин дидеяр тир Хадижадал ва Айшадал эвленмиш

хъана. Чна лагъайтла, никъгъ жуьмя юкълуз авуртла хъсан я, мехъерар гъи вацра хъайитлани, гъи юкълуз хъайитлани ийиз жеда.

Ибн Аббасалай атай гъадисда лугъузвайвал, и юкълуз кикер атлай кас Аллагъди азаррикай азадда, адан беденда дарман твада.

Пайгъамбардивай ❸ киш йикъакай хабар къур члавуз ада ихътин жаваб гана: «Киш югъ – им фендигарвилини ва тапаррин югъ я. И юкълуз Пайгъамбардиз ❸ акси фендигарвал авун патал курейшитар кватл хъайиди я.

Киш, гъяд ва ислеяндин йикъариз парталар хкатлун меслят къалурзавач.

Гъяд йикъакай рахай члавуз Пайгъамбарди ❸ лагъана: «Гъяд югъ тарар цадай ва квалер эцигдай югъ я».

Гъа и юкълуз Аллагъ-Таалади дуьнья халкъиз башламишна. Маса гъадисда лугъузвайвал, и юкълуз Женнет халкъна ва гъана тарар цана.

ГЪАДИС **КАС АЛАЧИР ЧКАДАЛ АДАКАЙ ПИС РАХАМИР, САДАКАЙ САДАЗ ФИТНЕЯР ИЙИМИР**

ЭДЕБИЯТ

Газет кхьихь, мусурманар!

Аскер ИБРАГЪИМОВ,

Къурагь райондин КьепИррин хуьр

Дустар, риклер ийин чи сад,
Кхьихь газет, аку квез дад.
Ам я чаз са Женнетдин ад,
Газет кхьихь, мусурманар!

«Ассаламдихь» авач кьимет,
Аллагьдиз куь ая гьурмет.
Рекьидалди чира Женнет,
Газет кхьихь, мусурманар!

«Ассалам» туш, вич я са гьуьл,
Ам кьелайла ацлуда кьил.
Михь жада тахсирин чил,
Газет кхьихь, мусурманар!

Гьурмет клани мусурман халкъ,
Нин хьайитлан жемир чалахъ.
Куьн Аллагьди авурд я халкъ,
Газет кхьихь, мусурманар!

«Ассалам» туш, ам девлет я,
Кхьиниз куьн гьереката,
Куь патайни гьурмет ая,
Газет кхьихь, мусурманар!

Мусурманриз хас тир газет,
Кьелиз вуна кхуд леззет.
Гьар са вацра ая гуьзет,
Газет кхьихь, мусурманар!

Хьсан я!

(Тербиядин темадиз талуькь яз)

Сиражди РАСУЛОВ,

Къурагь райондин Куквазрин хуьр

Я дуньяда багъа инсан,
Ислягьвилел фу нех хьсан.
Чехи Аллагь хьуй ваз масан,
Ягьни намус хьун хьсан я.

Карвансара дунья я им,
Гьар са миллет хурай квез чим.
Адаманни Гьавадин ким,
Михьидаказ хуьн хьсан я.

Гьарда вичин дин кьиле твах,
Адаман халкъ дуствиле яхъ.
Аллагь сад я, Пайгьамбар ꞌ ꞌ гьахъ,
Гьил-гьилеваз фин хьсан я!

Гьар сеферда дуьз рекьиз фин,
Стхавилин теклифар гьин.
Ислам динда эцигиз къуьн,
Намус, низам чин хьсан я!

Адам, Гьава – диде-буба,
Чуру кьвалах ийиз туба.
Мугьаммадан ꞌ ꞌ я чун арха,
Гьардаз вичин дин хьсан я!

Чи бубайрихь авай кьанун,
Ислам диндин закон тухун.
Аллагь Сад я гьил-гьиле кьун,
Са къас фу чаз тлуьн хьсан я!

Ажуз касдиз ая куьмек,
Аквадайвал Женнетда экв.
Сурун суал тахуй гьелек,
Хьсан касдихь шин хьсан я!

Сираждиная кланда ватан,
Ватан патал эцигиз чан.
Кьегьал хвайриз жедайвал клан,
Фасикь вични кьин хьсан я!

Чира уьмуьрдин дад жегьилар!

Буба АГЪМЕДОВ

Къурагь райондин Ашар хуьр

Я рухваяр, жегьил-жаван,
Мус атуй квез чи гьахьлу ван.
Къайгьу чуьгу кьемаз жуван,
Мисклиндиз алад, жегьилар!

Чуру кардиз жемир мукьва,
Гунагьривай жервал яргъа.
Дин Исламдин хьухь куьн арха,
Чира адан дад жегьилар!

Сад Аллагьдин кар я михь,
Дуьзгуьн рекье жен куьн дири.
Кап-театдин кар я чехи,
Къарагь каплиз, фад жегьилар!

Алейгьсалам Пайгьамбар чи,
Нур гузавай адан рекьы.
Эхиратда куьмек жери,
Яхъ а тереф-пад жегьилар!

Дунья я им са кьве йикъан,
Къвез-хьфизвай вахтни мугьман.
Фикир ая жегьил-жаван,
Чира уьмуьрд дад жегьилар!

Ашар буба геж уях хьай,
Бубайрин рехъ къаз даях хьай.
Жуьмяд каплиз лап дамах гвай,
Гьафтед юкьуз вад, жегьилар!

Жегьилриз

Джафар САДИКОВ,

Хив райондин Хьукьварин хуьр

Жегьилзамаз вад кап гьиле кьунач за,
Сивер хуьдай вацра сивер хвенач за.
Кьурбанд вацра садакьани ганач за,
Кье гьайифди кузва зи рикл църазва.

Жегьилри хьиз михьивални хуьз жезвач,
Кап гьазурна мисклиндизни физ жезвач.
Сив хуьдайла дарманди заг хуьз тазвач,
Кье гьайифди кузва зи рикл църазва.

Девлет аваз Кябедални фенач зун,
Жегьилзамаз шейтандин рекьевай зун.
Чуру крар риклел хквез шезва зун,
Кье гьайифди кузва зи рикл църазва.

И кардикай тарс кьачу квез, жегьилар,
Гьевечлизамаз башламиш ийиз кплар.
Жегьилзамаз къазанмиша сувабар,
Зун хьиз пашман тахуьрай куьн,
Жегьилар.

"Гьевечли мусурман" конкурсдиз

Рамазанов Къагьриман Къурагь райондин Къурагьрин хуьр я. Адан яшар кьве йисни ругуд варз ятлани, ада вичиз алахъна кап ийиз чирзава. Адаз гьеле «Кьулгьу» хуралай чир хьанва. Лугьун лазим я хьи, и крар Къагьриманаз вичин дидени буба ва чехи диде сеbeb яз чир хьанва. Вучиз лагьайтла абур вири куплар ийизвай бур я. Абуру кап ийидайла, Къагьриманани гьабурухъ галаз ацукьна абуру ийизвай гьерекатар тикрар хьийизва. Гьар сеферда азан гудайла, ада пенжер ахъайна дикъетдалди адаз яб гузва. И мукьварал Къагьриманан халу Чиркейдиз гьурметлу шейх Саид-Афандидин патавни фенва. Чехи хьайила, Къагьриманазни мюрид жез кланзава. Къуй ам вичин мурадлив агакьрай!

ИСЛАМДИН ТАРСАР

Гьарамдин кьве жуьре ава:

гьарам-зулми ва гьарам-гьайри зулми.

Гьарам-зулми — ида неинки гьа гьарамдин кар авурдаз, гьакл маса инсанризни зиян, хата гузва. Сад Аллагьди гьарамдин кар авурдалай гьил кьачун патал неинки ада вичин тахсир хиве кьуна гьил кьачун тлалубун, гьакл мад ахьтин крар садрани хьийидач лагьана хиве кьун герек я. Гьа са вахтунда адакай зиян хкатай касдини адаз тахсир гьалална кланда. Гьарам-зулмидик, мисал патал, дуьшуьшдай, рикле кьаст авачиз инсан кьиникь акатзава.

Эгер рагьметдиз фейидан мукьвабуру кьанлудилай гьил кьачун тавуртла, Аллагьдини адаз тахсир гьалалдач.

Гьарам-гьайри-зулми — и гьарамдиз рехъ гайи касдиз анжах са вичиз зиян, хата хкатзава. Мисал патал, Шариатди къадагьа авунвай са затл тлуьртла, хьвайитла. Эгер къайгьусузвалнавай касди вичин тахсир хиве кьуна мад гьарамдин крар хьийидач лагьана туба авуртла, мумкин я, и вахтунда адалай Аллагьди гьил кьачуда.

Макругь — инсанри ийизвай и гьерекатри (пис крари) абур Сад Аллагьдизни хушбур туш, я чи Пайгьамбардизни (Аллагьдин дуь-

дик ва саламдик кваз хуй вич) Аллагьдиз кьуллугь авунин кардиз кьецл, зарар гузва. Пайгьамбардизни а крар къадагьа авунвайди тир. Сад Аллагьдихьай кьурху аваз макругьдин гьерекатар авуникай кьил хуьзвайбурув пишкеш, хьсанвал агакьда, макругь авурбуруз гунагь жезва.

Муфсид — и серенжемар чи Пайгьамбарди (фарахьатвалгурай вичиз) садрани авурди туш. Абуру Аллагьдиз кьуллугь авунин кардиз зиян гузва, гуьгьуьл члурзава. Пайгьамбарди гьавурда тунай хьи, муфсиддин гьерекатрикай анжах хата авай амма ам са акьван еке гунагь туш.

ИЛИМ ХАЗИНА, АДАН КУЪЛЕГАРНИ ГУЗВАЙ СУАЛАР ВА АБУРУКАЙ КЪАЧУЗВАЙ МЕНФЯТ Я

Гъадис

СУАЛ — ЖАВАБ

SMS - РЕФЕРЕНДУМ

Зи гъуьлуьн дидеди хтулар суьрнет авун истемизшава. Заз и кар ийиз кланзава. Чна вуч авун лазим я?

— Аял хайи муьжуьд лагъай юкьуз (гъам дишегъли, гъам эркек) ам суьрнет авун суннат я. Амма яшар балугъ хъайила (вич-вичин ихтиярда жедай, вири ихтиярар жедай яшдихъ агакъайла), и кар важибдиз, яни чарасуз авуна кланзавай кардиз элкъвезва.

(«Шаргъ-у-ль-мафруз, 205-чин)

Аллагъдила гъейри масадахъ элкъвена тлалабдай ихтияр ва и кардай гунагъ авани?

— Аллагъдила гъейри масадахъ элкъвена тлалабун шариатди ихтияр ганва. И кардин гъагъиндай гъадисрини шагъадвалзава.

Пайгъамбарди лагъанва: «Кас авачир чкада куь гъайван квахъайла, куьне тлалаба: «Я Аллагъдин луквар, ам къуна акъвазара. Дугъриданни, Аллагъдихъ чпин тлалабуниз жаваб гузвай луквар ава».

Мадни. Са буьркьуьда Мугъаммад Пайгъамбардивай ﷺ вичиз дуьа авун тлалабна. Пайгъамбарди ﷺ адаз ихътин дуьа ая лагъана: «Я Мугъаммад! Ви тварцелди зун Аллагъдихъ элкъвезва...». Гъакни асгъабарни Пайгъамбардин ﷺ тварцелди Аллагъдихъ элкъвезвай.

Къилинди ам я хъи, герек тлалабзавайдахъ ва а тлалабун къабулзавайдини, адаз жаваб гузвайдини Аллагъ тирдан иьтикъад хъун я.

(«Дурару саният», 32-чин)

Эгер гъуьл дустагъда аваз хъайитла никягъ вич вичелай члур жезвани? Эгер аялриз алиментар гузвач лугъуз итим дустагъда ацукъарайтлани никягъ члур жезва лугъудай гафар дуьзбур яни?

— Эгер гъуьл дустагъда ацукъарнаваз ва я ада алиментар гун тийиз хъайитла, никягъ вич вичелай члур жезвач. Никягъ анжах гъуьлуь тлалакъар гайила члур жезва. Эгер ада алиментар гун тийиз хъайитла, имамди адаз туьнбуьгъ авун герек я. Эгер и кардини куьмек гун тавуртла, имамдиз гъуьлни паб чара ийидай ихтияр ава.

Заз зи бубадин паталай жува-жуваз, маса кас галачиз мейитдин капл (жаназ) ийидай ихтияр авани?

— Ихтияр ава, амма мейитдин капл жезмайкъвангзаф инсанри авун ва чебни пуд жерге акъвазун хъсан кар яз гъисабзава. Идан гъакъиндай Пайгъамбардин ﷺ гъадис ава: «Мейитдин куплунал пуд ва идалай гзаф жерге акъвазайтла, Аллагъди рагъметдиз фенвайдан гунагърилай гъил къачуда». Гъа са вахтунда пуд жерге къватл жеда лугъуз мейитдин капл яргъал вегъинни къадагъа я.

(«Фатгъу-ль-муин», 47-чин)

Заз са бязи исламдин магазинрай шейхерин, устазрин гъилелди члугунвай шикилар маса гуз акуна. Гъа са вахтунда за ктабрайни газетрай исламди чпихъ руьгъ авай чан алай шейэрин шикилар члугун къадагъа ийизва лагъана клелна. Магазинрай ихътин шикилар вучиз маса гузва?

— Къуд мазгъабдин алимар чпихъ руьгъ авачир шейэрин (месела, рагъ, варз, тарар ва мсб.) шикилар члугвадай ихтияр ава лугъудай фикирдал атанва. Гъакни алимар ахътин фикирдал атанва хъи, чпихъ руьгъ авай, месела, гъайванрин, инсанрин шикилар чарчел ва я парчадал члугвадай ихтияр ганва, анжах абурун шикилар расун (кларасдикай, къванци-

кай, чепедикай ва маса затларикай) къадагъа я:

1. эгер адахъ бедендин форма аватла;
2. эгер раснавай шей сагъ табагъдикай (цельное) авунваз хъайитла;
3. эгер а шейини хъен гуз хъайитла.

(«Кабаир», 305-чин)

За Аллагъдиз ибадат ийизва, Ада лагъайтла, зи дуьайриз жаваб гузвач. За вуч авун лазим я? Бес Аллагъ-Таалади Вичин Къуръанда лагъанвачни: «Куь Раббиди квез лагъанва: «Завай тлалаб ая, За квез жаваб гуда».

— Пайгъамбардин ﷺ гъадисда лагъанва: «Вичивай тлалабай кас Аллагъди жаваб тагана тадач, эгер адан дуьада къадагъа авунвай тлалабунар авачтла. И кардин нетижани ихътинди жеда: лап мукъвал вахтунда адан дуьа къабулда; и дуьа эхиратда адан хъсан кра-рал алава хъийида; ам хата баладивай хуьда».

Гъакни, дуьа къабулун патал са бязи шартларни къилиз акъудна кланда, месела, туба авун, гъалал недай-хъвадай шейэр ишлемишун, гунагъ краиравай яргъа хъун, риклин сидкъидай тлалабун, Аллагъдивай гъасятда жаваб гун истемиз тавун, Къибледихъ элкъун, дастамаз гваз хъун. Гъакни дуьаяр къабулдай вахтунални амал авуна кланда. Лейлатуль-къадрдин йифиз, Арафадин юкьуз, Рамазандин вацра дуьайриз жаваб гуни мумкинвал гзаф я.

Зи итимди яргъал рекъериз физхуьквез къвалахзава. Квевай адаз араб члалалди запаб хъиз жедач-ни?

— Бедбахтвилакай, виливай хуьзвай виридалайни хъсан запаб «Бадриюн» яз гъисабзава. Гъакни Къуръандин гзаф аятар ава. Абур исламдин магазинрай къачуз жеда.

Къейи касдин паталай сив къун хъувуртла жедали?

— Къейи касдин паталай адаз виридалайни мукъва касдивай сив къун хъувуртла жеда. Сив маса касдивай къун хъувуртлани жеда, анжах гъа мукъва касдин ихтияр аваз.

Шариатдин къанунралди, цварадин са стлалди са ведро ацай цин михъвал квадарзава. Гъа са вахтунда цварадин куьмекдалди (ури-нотерапня) хейлин инсанри чпи чеб сагъарнава. Квевай идан гъакъиндай вуч лугъуз жеда? Чара авачир касдивай дарман патал цварадикай менфят къачуз жедали?

— Пайгъамбардин ﷺ гъадисда лагъанва: «Аллагъди къадагъа авунвай шейиникай зи Уьмметдиз дарман жедач». Амма алими лугъузвайвал, маса дарманри куьмек гун тийиз ва чеб мусурманар тир духтурри цварадила гъейри маса шейиникай чара амач лагъайтла, ам дармандиз ишлемишдай ихтияр Шариатди гузва. Им Пайгъамбар ﷺ вичин гафара гъалат хъана лагъай члал туш. И гъадисдин гъавурда акл акъуна кланда хъи, Аллагъди къадагъа авунвай шейэралди сагъламвал туькьур хъийидай ихтияр ганвач.

Ихътин са мисал гъиз жеда. Аллагъди гиликъай малдин як тлуьн къадагъа авунва. Эгер адаз недай маса шей авачиз уьмуьрдиз къурху аваз хъайитла, адаз ам недай ихтияр ава. Анжах гъа са вахтунда Аллагъ-Таалади ам тухдалди недай ихтияр ганвач.

Капл ийидайла телефондин трубка хкуддайтла, капл члур жезвани?

— Эгер трубка хкуддайтла къве гъерекатдила гзаф ийиз хъайитла, капл члур жезва.

Месэла, гъил яргъи авуна, телефон хкудна, гъил вичин чкадал эхциг хъувуртла, капл члур жезвач. Тупларин гъерекатри капл члурзава.

Даджалан гъулгъуладикай гъикл хуьз жеда?

— Абу Гъурейради лагъанва: "Квекай сада куплуна эхиримжи ташагъгуд клелайдалай гуьгуьуниз Аллагъдивай къуд шейиникай хуьн тлалабрай: жегъенне-дин азабрикай, сурун азабрикай, уьмуьрдин ва къиникъин гъулгъуладикай ва Даджалан гъулгъуладикай. Жуьмядин юкьуз "Кагъф" сурадини и кардикай хуьз-ва.

Нумрадин тема:

«КУЬНЕ ЛЕЗГИ ЧЛЛАЛ АКЪАТЗАВАЙ «АССАЛАМ» ГАЗЕТДИЗ ГЪИХЪТИН КЪИМЕТ ГУЗВА, АДАН ТИРАЖ АРТУХАРУН ПАТАЛ ЧНА ВУЧ АВУН ЛАЗИМ Я?»

8928...1944

Куьн сагърай. Чи хизанди квез лап еке къимет гузва. Тираж артух хъун патал инсанар диндал атана кланда. Газет акъудзавай куьн сагърай.

8928...6012

Газетдин тираж артухарун патал ам вахтунда подписчикрив агакъарна кланда. Чи почтадин отделениди «Ассалам» чаз лап геж хкизва.

8928...6744

Зи фикирдалди, куь газет хъсан маса фин патал ана гъвечли члавуз араб члал чириз мумкинвал тахъайбур патал ам чирдай материалар гана кланда. За куь газет клелзава.

8928...3307

Къимет – «вад». Хъсан газет я. Чухсагъул квез ам акъудзавай.

Къведай нумрадин суал:
Куьне Дагъустандин мусурманрин Диндин идарадин къвалахдиз гъиьтин къимет гузва?

Жавабар

30- апрелдалди
8-903-424-56-35
нумрадиз SMS-дай
ракъурайтла жеда.

Учредитель
Благотворительный фонд "Путь".
Газета печатается по согласованию
и одобрению Духовного управления
мусульман Дагестана

Редакциядин совет

Агъмад-гъажи АБДУЛАЕВ

Къурамугъаммад-гъажи Рамазанов

Редактор
Зулейха ХАНМАГОМЕДОВА

Верстка
Асият ХАНОВА
Агъмед МЕГЪАМЕДОВ

Газета зарегистрирована Управлением
Федеральной службы по надзору за
соблюдением законодательства в сфере
массовых коммуникаций и охране культурного
наследия по ЮФО (г. Ростов-на-Дону) -
свидетельство о регистрации
П/И № ФС 10-6401 от 15 декабря 2006 г.

Индекс 51325

При перепечатке ссылка обязательна
Газета набрана и сверстана на
компьютерной базе "Ас-Салам"

Отпечатано в ООО "Дом печати"
пр. Акушинского, 20.

Заказ _____
Сдано в печать 07.04.2008

Тираж 1700 экз.
Адрес редакции
367015 РД, г.Махачкала,
ул. М.Ярагского, 128
Телефон: (8722) 61-00-64

E-mail: info@assalam.ru
web: www.assalam.ru